

Jiráskova 1665
530 02 Pardubice
tel.: +420 466 797 580
fax: +420 466 310 314
e-mail: pardubice@nature.cz
www.nature.cz
IDDS: kpdyvy

Multiaqua s.r.o.
Veverkova 1343
Hradec Králové
500 02

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 03334/VC/17

VYŘIZUJE: Ing. Hausvaterová

DATUM: 9.8.2017

VĚC: Odborné stanovisko k akci „Králický potok IDVT 10177119, oprava dlažeb a nátrží, ř.km 0,000 – 0,300, odtěžení sedimentů ř.km 0,300 – 1,300“

Dne 29.6.2017 obdržela Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, regionální pracoviště Východní Čechy (dále jen „Agentura“), Vaši písemnost, ve které v zastoupení budoucího investora, Povodí Labe, státní podnik, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, žádáte o vyjádření k zamýšlené akci „Králický potok IDVT 10177119, oprava dlažeb a nátrží, ř.km 0,000 – 0,300, odtěžení sedimentů ř.km 0,300 – 1,300“. Přílohou žádosti byla stejnojmenná projektová dokumentace pro stavební povolení, zpracovaná firmou Multiaqua s.r.o., Veverkova 1343, 500 02 Hradec Králové, Ing. Šárka Volfová, zak.č. M17/023 z října 2017.

Dle vámi dodatečně poskytnuté informace je záměrem investora realizovat akci v rámci dotačního programu Ministerstva zemědělství 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“.

Zajmové území tvoří úsek Kralického potoka, levostranného přítoku Cidliny JV od Nového Bydžova bezprostředně před zaústěním do Cidliny. Tok je zde lemován zemědělskými pozemky, odvodněnými drenážemi, zaústěnými do Kralického potoka. Pozemky bezprostředně navazující na tok jsou po obou stranách zatravněny.

V rámci akce je navrženo:

- Ve spodním úseku (SO 1, ř.km 0,000 – 0,300) mezi soutokem s Cidlinou a křížováním toku se silnicí vedoucí do obce Humburky je navržena oprava stávajícího opevnění břehů z dlažby z lomového kamene, a to odstraněním uvolněných kamenů, přeskládáním či doplněním opevnění břehů koryta (předpokládá se doplnění cca 10 % a přeskládání cca 20 % celkové plochy dlažby). Dále je navrženo vysekání spárové dlažby v celém rozsahu opevnění břehů v tomto úseku a provedení nového vyspárování cementovou maltou. Součástí akce bude rovněž oprava 2 nátrží, a to pomocí šterkového záhozu s urovnáním líce, zához bude následně ohumusován a oset travní směsí. V rámci akce je rovněž navrženo odstranění cca 12 ks pařezů, zasahujících do dlažeb na obou březích, zasypání jam po pařezech zeminou vytěženou v rámci úseku nad silnicí.
- V úseku nad silnicí do Humburk (SO2, ř.km 0,300 – 1,300) bude provedeno odstranění nánosů o průměrné mocnosti 0,5 m. Na části levého břehu (v délce do 100 m) bude dále provedena úprava nerovností vzniklých působením hrabošů, a to srovnáním profilu břehu a dosypáním malého množství zeminy z vytěženého sedimentu. Sedimenty budou ponechány na travnatých pozemcích podél břehů za účelem odvodnění, následně budou ošetřeny proti plevelům, zbaveny nežádoucích příměsí a rozprostřeny na předem určené pozemky v souladu s legislativou.

Na základě terénního šetření, provedeného na lokalitě plánovaného záměru dne 20.7.2017, a dalších dostupných podkladů a zjištěných skutečností, zaujímá Agentura k plánované akci následující odborné stanovisko.

Dle zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), patří vodní toky mezi významné krajinné prvky (dále jen „VKP“). VKP jsou podle ust. § 3 odst. 1 zákona ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utváří její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Dle ust. § 4 zákona jsou VKP chráněny před poškozováním a ničením a využívají se pouze tak, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich ekologicko-stabilizační funkce. Pojem ekologicko-stabilizační funkce se vztahuje jak k VKP, které jsou definovány buď přímo ze zákona (kromě vodních toků jsou zde taxativně vyjmenovány i údolní nivy, rašelinště, rybníky, jezera, lesy), tak k těm prvkům v krajině, které jsou jako VKP registrovány dle ust. § 6 zákona (např. mokřady, stepní trávníky, remízy, atd.). Ekologická stabilita je schopnost ekosystému vyrovnávat změny způsobené vnějšími činiteli a zachovávat své přirozené vlastnosti a funkce. Je to schopnost ekologických systémů uchovat a reprodukovat své podstatné charakteristiky pomocí autoregulačních procesů.

Pojem VKP vodní tok ze zákona zahrnuje jak vodní toky přirozené, případně revitalizované, tak i degradované (např. naplavené, zahloubené, opevněné, přehrazené apod.) a umělé (náhony, průplavy apod.), a to včetně koryta vodního toku, břehů, břehových a doprovodných porostů, případných ostrůvků a slepých ramen. Při minimalizaci činností poškozujících ekologický stav vodního toku vykazuje vodní tok zpravidla níže uvedené aspekty ekologicko-stabilizační funkce:

- tvoří přirozený migrační koridor pro organismy, transport sedimentů i živin,
- neustálým přizpůsobováním se podmínkám proudění a režimu sedimentů utváří typický morfologický systém (s odpovídajícím prostorovým rozsahem a tvarovou členitostí včetně přirozeného tvaru příčného profilu), který vytváří podmínky pro členitost hydraulickou,
- přirozená tvarová členitost koryta vytváří povrchy, stanoviště a úkryty (biotopy) pro vodní a na vodu vázané organismy (oživení vodního toku),
- samovolně poskytuje prostor pro akumulaci a retenci vody v korytě vodního toku a jeho nivě, čímž za větších průtoků tlumí rychlosti nástupu a velikost kulminace povodňových vln,
- vytváří podmínky pro samočistící procesy (čím prostorově rozsáhlejší a členitější je koryto vodního toku, tím je tato schopnost účinnější),
- další druhotné funkce (např. rekreační, estetické).

Tok Kralického potoka JV od Nového Bydžova protéká poměrně otevřenou údolnicí s širší potoční nivou, tvořenou lučními porosty a navazujícími bloky orné půdy v intenzivně zemědělsky obhospodávané krajině. I když je v současné době ekologicko-stabilizační funkce toku potlačena dřívějšími úpravami toku (jedná se zejména o úpravu trasy, ve spodním úseku doplněné opevněním koryta), je možno jej považovat za VKP, který má v tomto území velký význam a do budoucna i potenciál působit příznivě na ekologickou stabilitu okolní krajiny. Koryto toku, i když v přímé trase, začíná mít zejména v horním úseku nad silnicí do Humburk v důsledku částečně proběhlých renaturačních procesů přírodě blízký charakter, příčný profil není unifikovaný. Jako významně pozitivní faktor z hlediska posuzování současné ekologicko-stabilizační funkce nivy Kralického potoka je možno hodnotit její zatravnění.

Dále sdělujeme, že dle platného Plánu dílčího povodí Horního a Středního Labe, Listu opatření HSL 212 009, je Kralický potok v km 0,0 - 3,6 navržen k revitalizaci (viz opatření č. LA110386).

Jak jsme Vám již uvedli v písemnosti č.j:01717/VC/17 z 26.4.2017 (informace o výskytu zvláště chráněných druhů v k.ú. Nový Bydžov, Kralický potok ř.km 0,300 – 1,300), Agentura eviduje dle Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP) v k.ú. Nový Bydžov na toku Kralického potoka data o výskytu vydry říční (*Lutra lutra*). Výskyt tohoto druhu je v předmětném území na toku Kralického potoka prokázán. Nemí vyloučen ani výskyt střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) a jelce jesena (*Leuciscus idus*), velmi pravděpodobný je také výskyt ropuchy obecné (*Bufo bufo*) a ropuchy zelené (*Bufo viridis*). Vzhledem k možnému výskytu dalších zvláště chráněných druhů, jsme v předmětné písemnosti závěrem doporučili v daném území zajistit biologické hodnocení.

Z výše uvedených důvodů považuje Agentura realizaci akce dle navržené PD za problematickou a nedoporučuje její realizaci. To se týká zejména spodního úseku (SO1) s navrženou rekonstrukcí dlažby - toto opatření je možno hodnotit jako významně negativně ovlivňující ekologicko-stabilizační funkci toku, neboť dojde k obnovení a stabilizaci prizmatického tvaru koryta do budoucna.

Doporučujeme řešit akci přednostně formou revitalizační akce, v rámci níž je možno zajistit i funkčnost odvodňovacích systémů, zaústěných do Kralického potoka.

Při prokázání nezbytnosti provedení akce v krátkodobém horizontu (zajištění funkčnosti odvodnění) a při zdůvodnění její efektivnosti doporučujeme provést pouze lokální odtěžení nánosů v dílčích úsecích toku s cílem nezvyšovat průtočnou kapacitu koryta jeho zahloubením, ale spíše rozšířením, kdy realizace opatření by neměla bránit neškodnému rozlivu (retenci vody v zemědělské krajině). Samotné odtěžení nánosů pak provést dle následujících zásad:

- přednostně těžit usazeniny bahnité, naopak zbytečně nezbavovat koryto kvalitních štěrkových a kamenitých substrátů (spodní úsek), jejichž přítomnost zvyšuje členitost, a tím i ekologickou a biologickou hodnotu toku,
- preferovat odstranění úživných zemin se sklonem k rozvoji rudérálních porostů ze břehů, oproti zahlubování koryta; při tomto rozvolňování koryta využívat lokálních možností podpory proměnlivějších, přírodě bližších tvarů,
- neukládat (nevyhrnovat) vytěžené sedimenty na břehy vodního toku za účelem jejich trvalého uložení zde v podobě zemních valů.

Případnou eliminaci nátrží v úseku SO1 doporučujeme řešit štěrkovým záhozem bez urovnání líce za účelem zvýšení členitosti koryta. Jakékoliv další zásahy, včetně odstraňování pařezů či kamenů z koryta jsou nežádoucí.

Závěrem dodáváme, že stanovisko Agentury k výše uvedené akci je vypracováno s ohledem na možnost využití dotačních prostředků programu Ministerstva zemědělství 129 290 a nenahrazuje stanoviska, rozhodnutí či vyjádření věcně a místně příslušných orgánů ochrany přírody.

(podepsáno elektronicky)

Mgr. Vlastimil Peřina, v. r.

ŘEDITEL REGIONÁLNÍHO PRACOVIŠTĚ

Na vědomí:

- Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové
- Městský úřad Nový Bydžov, Odbor výstavby a životního prostředí, oddělení životního prostředí, Masarykovo nám. 1, 504 01 Nový Bydžov

Datová zpráva		ID zprávy:	493696330
Odesílatel			
Název	Regionální pracoviště Východní Čechy (Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky), Jiráskova 1665, 53002 Pardubice, CZ (Oddělení péče o přírodu a krajinu - VC)		
ID schránky	kpddyvy	Typ schránky	normální OVM (OVM, 10)
Příjemce			
Název	Multiaqua s.r.o., Veverkova 1343/1, 50002 Hradec Králové, CZ		
ID schránky	xs7n63g	Dodáno	9.8.2017 15:45:41
		Doručeno	10.8.2017 06:34:20
Obecné informace			
Věc	Odpověď: Králický potok IDVT 10177119, oprava dlažeb a nátrží, ř.km 0,000 - 0,300, odtěžení sedimentů ř.km 0,300 - 1,300		
Zmocnění	/ §	odstavec	písmeno
Naše č.j.	03334/VC/17		
Naše sp.zn.			
Vaše č.j.			
Vaše sp.zn.			
K rukám			
Do vl.rukou	☐	Zakázat doruč.fikcí	☒
Stav zprávy	zpráva byla doručena přihlášením (zapsán čas doručení) (6)		
Přílohy			
03334_VC_17_kralicky_potok_oprava.pdf		230kB (pdf)	